

MAKING SPACE 365 KŪRYBINIŲ ĮGŪDŽIŲ IR JAUNIMO VERSLUMO MOKYMO PRIEMONIŲ RINKINYS

Maksimalus jaunų žmonių
potencialo didinimas per kūrybinį ir
kultūrinį verslumą bendruomenėje

Verslumo kompetencijos
Modulis T2

Vizija ir etiškas bei
tvarus mąstymas

2020-1-PT02-KA227-YOU-007635

Modulis T2: Idėjos ir galimybės – vizija ir etinis bei tvarus mąstymas

Šiame modulyje rasite modulinių, aktyvių mokymosi išteklių ir veiklų rinkinį, kuris padės jums ir jūsų besimokantiems ugdyti kompetencijas, susijusias su *idėjomis ir galimybėmis, vizija, etiniu ir tvariu mąstymu*.

Šį modulį sudaro:

- 3 valandų trukmės kontaktinio mokymo(si) veiklos aprašymas
- 2 valandų savarankiško mokymosi veikla
- Informacijos lapas
- Besimokančiųjų dalomoji medžiaga
- Savirefleksijos pratimai

Šio modulio tikslas ir mokymosi uždaviniai

Pagrindinis šio modulio tikslas – ugdyti pagrindinius gebėjimus ir kompetencijas, skatinančias verslumą, pagrįstą etiško ir tvaraus mąstymo principais, ir kelti gebėjimus kurti viziją, idėjas ir galimybes, paremtas šiais principais. Tikimasi, kad per šį modulį besimokantieji įgis šių žinių, įgūdžių ir nuostatų:

TEMA	ŽINIOS	ĮGŪDŽIAI	POŽIŪRIS
T2 Vizija ir etinis bei tvarus mąstymas	<ul style="list-style-type: none"> • T2K1 – Pagrindinės žinios apie tai, kaip vizija apibrėžiama įvairiais aspektais (asmens, organizacijos, įmonės, bendruomenės ir kt.) • T2K2 – Įvadas į strateginį planavimą • T2K3 – Pagrindinės žinios apie etišką ir tvarų mąstymą • T2K4 – Priemonės, kaip įvertinti vidutinės trukmės ir ilgalaikį vizijos poveikį įvairiais lygmenimis (asmeniniu, bendruomenės, profesiniu, 	<ul style="list-style-type: none"> • T2S1 – Gebėjimas kurti viziją • T2S2 – Gebėjimas parengti strateginį planą, kuriame būtų numatyti žingsniai vizijai įgyvendinti (idėjas paversti veiksmais). • T2S3 – Gebėjimas sėkmingai pristatyti viziją kitiems • T2S4 – Gebėjimas įkvėpti kitus sekti vizija ir (arba) prisidėti prie jos įgyvendinimo • T2S5 – Gebėjimas nustatyti iššūkius, riziką ir galimybes bei rasti būdą, kaip juos įveikti, kad būtų pasiekta ilgalaikė vizija. • T2S6 – Lankstumas / gebėjimas prisitaikyti. 	<ul style="list-style-type: none"> • T2A1 – Suvokti vizijos svarbą • T2A2 – Suvokti veiksmų, kuriais siekiama įgyvendinti viziją, poveikio vertinimo svarbą. • T2A3 – Etiškas ir pagarbus elgesys su kitais • T2A4 – Atskaitomybė už atliktus veiksmus ir pasiektą poveikį

	ekonominiu ir kt.)	<p>Gebėjimas prirėikus atlikti būtinius strateginio plano pakeitimus, kad būtų kuo geriau pasiekti tikslai.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● T2S7 – Darbas komandose. Gebėjimas dirbti su reikalingais žmonėmis, kad būtų įgyvendinta vizija ● T2S8 – Lyderystė. Gebėjimas įkvėpti ir vadovauti kitiems ● T2S9 – Gebėjimas atpažinti neetišką elgesį ir susidurti su juo ● T2S10 – Gebėjimas mąstyti ilguoju laikotarpiu ir analizuoti galimą poveikį 	
--	--------------------	---	--

1 dalis: Idėjos ir galimybės – vizija, etinis ir tvarus mąstymas – kontaktinio mokymo(si) veikla

Šioje modulio dalyje rasite išsamią mokymosi užduotį, skirtą kontaktiniam grupiniam mokymui(si). Ši mokymo(si) veikla trunka apie 3 valandas. Šios veiklos tikslas – padėti mokymų vadovams / fasilitatoriams suteikti besimokančiųjų grupėms holistinę mokymosi patirtį, kuri padėtų jiems plėtoti savo Idėjų ir galimybių – vizijos ir etinio bei tvaraus mąstymo kompetenciją.

Šioje veikloje naudojamos įvairios priemonės, kurias galima naudoti su skirtingomis tikslinėmis grupėmis ir pritaikyti prie kiekvienos besimokančiųjų grupės poreikių.

Santrauka

Įrankio pavadinimas/ numatomas laikas		Įrankio tipas	priemonės tikslas
1 dalis			
1	Pasaulinis bingo	Ledlaužis ir susipažinimo veikla	Geriau pažinti vieni kitus, atmetant asmeninę patirtį ir požiūrį
2	Pagrindiniai apibrėžimai ir pratimai	Darbas grupėse prie pagrindinių temos apibrėžimų	Suprasti pagrindines apibrėžtis ir turėti tą patį darbo žodyną
3	Klimato žaidimas	Grupės internetinis žaidimas	Bendradarbiauti sprendžiant klimato kaitos problemą ir suprasti tvarumo, etinio požiūrio ir bendros bei asmeninės atsakomybės svarbą.
Pertrauka			
2 dalis			
4	Kas yra DVT?	Pristatymas ir minčių lietus	Supažindinti grupę su DVT ir suprasti, kas tai yra ir koks yra pagrindinis jų tikslas.
5	„Snap“ žaidimas	Grupinis žaidimas apie asmeninių projektų ir DVT sąsajas	Ugdyti idėjų ir galimybių kūrimo įgūdžius. Suprasti ryšį tarp asmeninių projektų ir DVT
6	Asmeninė vizija	Asmeninė analizė ir vizijos kūrimas	Atlikti savianalizę ir įgyti asmeninės vizijos kūrimo įgūdžių.

Išsamus aprašymas:

1 dalis	
Sesijos pavadinimas	Susipažinkite ir supraskite modulį
Apytikslė trukmė	1 val. 30 min.
Grupės dydis	iki 30 dalyvių
Reikalinga įranga, medžiagos ir erdvė	<p>Pasaulinis bingo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kambarys arba bendra erdvė lauke • Popieriaus lapai su klausimais • Rašikliai <p>Pagrindinės apibrėžtys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kambarys arba bendra erdvė lauke, • 6 dideli popieriaus lapai, • 6 žymekliai <p>Klimato žaidimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kambarys arba bendra erdvė lauke, • Nešiojamasis kompiuteris ir elektra, • Asmeniniai įrenginiai (išmanieji telefonai arba nešiojamieji kompiuteriai), • Geras interneto ryšys. • Nuoroda į klimato žaidimą http://www.keepcoolmobile.org/en/
Tikslai	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pasaulinis bingo: Besimokantieji geriau pažins vieni kitus. ❖ Pagrindinės apibrėžtys: Besimokantieji išmoks ir supras pagrindinius apibrėžimus ir turės tą patį žodyną, kurį naudos darbe. Išmokti dirbti kartu, suprasti skirtumą tarp individo, organizacijos, įmonės, bendruomenės vizijos. ❖ Klimato žaidimas: Besimokantieji kartu spręs klimato kaitos problemą, kad suprastų tvarumo, etinio požiūrio ir bendros bei asmeninės atsakomybės svarbą.
Žinios, įgūdžiai, Požiūris	T2S1, T2S2, T2S3, T2S4, T2S5, T2A1, T2A2, T2A3
Išsamus aprašymas	<p>„Pasaulinis Bingo“: Vedantysis sudaro klausimų, susijusių su tvarumu ir atsakingu bei etišku požiūriu, sąrašą.</p> <p>Pavyzdžiui:</p>

1. Suraskite asmenį, kuris bando rūšiuoti šiukšles
2. Raskite žmogų, kuris yra vegetaras
3. Raskite žmogų, kuris nenaudoja plastikinių maišelių ir t. t.

Priešai kiekvieną teiginį palikite tuščią vietą.

Dalyviai per 15 minučių turi surasti asmenis, kurie tai daro savo kasdieniame gyvenime, ir užrašyti jų vardus.

Laimi tas, kuris pirmas surenka visus vardus.

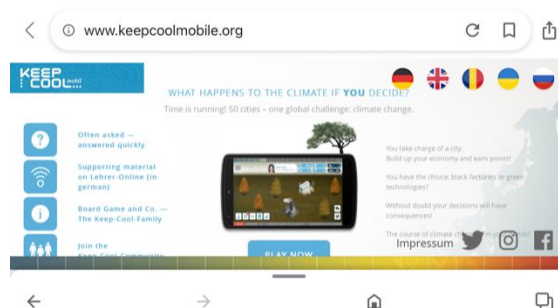
Pabaigoje vedėjas trumpai apibendrina ir paprašo dalyvių pasidalyti įspūdžiais.

Pagrindinės apibrėžtys: Naudodamas patogiausią metodą, vedantysis suskirstys dalyvius į 6 komandas (idealiai tinka po 3–5 žmones).

Jie gauna popieriaus ir žymeklių ir per 15 minučių turi sugalvoti bendrus apibrėžimus „Etika“, „Tvarumas“, „Vizija“ ir t. t. (tai gali būti vienas apibrėžimas dviem komandoms).

Po 15 minučių grupės turi pristatyti savo išvadas ir pradėti bendrą diskusiją. Galiausiai visi kartu turi susitarti ir nuspręsti dėl tinkamiausio kiekvieno žodžio apibrėžimo ir padėti jį kur nors, kad kiti dalyviai jį matytų.

Klimato žaidimas: Mokymų vadovas pakviečia dalyvius apsilankyti interneto svetainėje <http://www.keepcoolmobile.org/en/>.

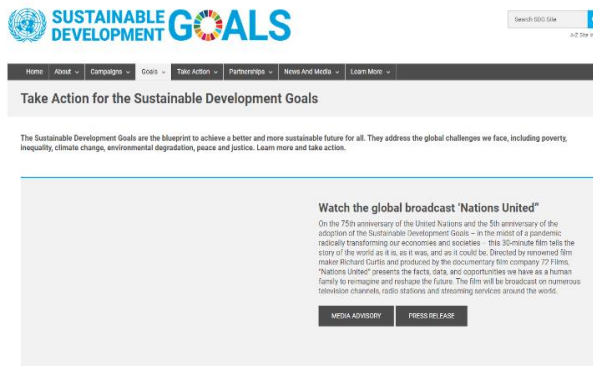

Sukurkite naują žaidimą ir suteikite kodą žaidėjams.

Kiekvienas dalyvis užsiregistruoja, pasirenka šalį ir pradeda kurti šalį ir jos pramonę. Žaidėjai turi bendrauti ir sekti Žemės nukentėjimo lygį,

	<p>kartu vykti į konferencijas, padėti vieni kitiems, mažinti pavojingų gamyklų skaičių ir aptarti bendrą sėkmę.</p> <p>Žaidimo pabaigoje dalyviai gali pasidalyti savo jausmais ir išvadomis, kurias padarė visa grupė.</p>
Patarimai, rekomendacijos vedančiajam	<p>Jei pirmas žaidimas baigiasi per greitai, vedantysis gali nurodyti, kad jie turi būti atsakingesni ir tvaresni, dirbti kartu, kad išsaugotų planetą, ir jie žaidžia dar kartą.</p>
Pertrauka	
2 dalis	
Sesijos pavadinimas	Asmeninis pelnas – pasaulinis pelnas
Apytikslė trukmė	1 val. 30 min.
Grupės dydis	iki 30 dalyvių
Reikalinga įranga, medžiagos ir erdvė	<ul style="list-style-type: none"> • Darnaus vystymosi tikslų (DVT) spalvotos kortelės • Popieriaus lapai • Rašikliai
Tikslai	<p>Besimokantieji galės:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Pristatyti grupės nariams DVT ir suprasti, kas tai yra ir koks yra jų pagrindinis tikslas. ❖ Plėtoti idėjų ir galimybių kūrimo įgūdžius ❖ Suprasti ryšį tarp asmeninių projektų ir DVT ❖ Savianalizė ir įgūdžiai kurti bei įgyti asmeninę viziją.
Išsamus aprašymas	<p>DVT ir SNAP žaidimas:</p> <p>1 žingsnis. Mokymų vadovas užduoda klausimą dalyviams, kurie jau turėtų išmanyti DVT (1–2 atsakymai), ir tada grupė juos aptaria:</p> <p>Tvaraus vystymosi tikslai – tai savotiškas raginimas veikti visoms šalims – neturtingoms, turtingoms ir vidutiniškai išsivysčiusioms. Jais siekiama pagerinti planetos gerovę ir apsaugą. Dauguma valstybių pripažįsta, kad veiksmai, kuriais siekiama panaikinti skurdą, turi būti vykdomi kartu su pastangomis skatinti ekonomikos augimą ir spręsti įvairias švietimo, sveikatos, socialinės apsaugos ir užimtumo, taip pat klimato kaitos ir aplinkos apsaugos problemas.</p> <p>https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-</p>

[development-goals/](#)

Jeį aprašymas nėra visiškai aiškus, vedantysis parodo paveikslėlį ir trumpai paaiškina kiekvieną DVT.

2 žingsnis. Mokymų vadovas suskirsto dalyvius į komandas ir paskatina juos pagalvoti apie vietos problemas, kurioms reikia skirti dėmesio ir kurias galima spręsti pasitelkus dalyvių verslumo įgūdžius.

Kiekviena komanda sukuria 3 klausimus, kiekvieną jų užrašo ant atskiro popieriaus lapo ir atiduoda vedančiajam.

3 žingsnis. Vedantysis sumaišo popierius. Vienoje jų pusėje yra darnaus vystymosi tikslai, o kitoje – dalyvių klausimai. Vedantysis pakviečia dalyvius žaisti žaidimą savo komandose ir paaiškina taisykles:

Savo ruožtu jie pakels ir perskaitys vieną iš popieriaus lapų ir vieną iš DVT – komandos turi greitai pagalvoti ir aptarti, kaip ši problema ir DVT gali būti susiję. Komanda, kuri yra pasirengusi pateikti atsakymą, sušunka „SNAP“ ir išsako savo versiją. Visos kitos, pakėlusios ranką, gali pateikti papildomą variantą (vedantysis seka laiką).

2 pavyzdys: šiukšlės vietiniame parke, švarus vanduo ir sanitarinės sąlygos. Atsakymas: Jei parke yra šiukšlių ir niekas jų neišvalo, šios šiukšlės patenka į požeminį vandenį ir jį užteršia, todėl jį tampa nesaugu gerti ...

4 veiksmas. Vedantysis paprašo dalyvių padaryti išvadas apie žaidimą ir pasidalyti savo nuomone. Jie padaro išvadą, kad visi vietiniai veiksmai yra susiję su pasauliniais DVT, todėl mūsų mąstymas turi būti globalus, tvarus ir etiškas kitų atžvilgiu, o tiesiog būdami atsakingi galime būti sėkmingi!

Asmeninė vizija

1 žingsnis. Vedantysis primena vizijos ir aspektų apibrėžimus, kurie buvo sukurti pirmoje mokymo dalyje.

2 žingsnis. Vedantysis pasiūlo kiekvienam dalyviui paimti popieriaus lapą ir įsivaizduoti, kaip jis ar ji mato save po 5 metų – užrašyti trumpą šios vizijos aprašymą. Po to vedantysis pasiūlo užrašyti pagrindinį šios vizijos punktą po 5 metų. Dabar parašykite tikslius veiksmus, kurie gali padėti pasiekti šią viziją. Vedantysis yra lankstus, bet gali paaikškinti, kad dabar pabandėme susikurti asmeninę viziją, strategiją ir planą, ir pagal šią analogiją verslumas gali veikti.

3 veiksmas. Vedantysis sujungia dalyvius į prieš tai buvusias komandas ir suteikia jiems galimybę plėtoti vienos iš SNAP užduočių metu aptartų įmonių idėją. Po to vedantysis pasiūlo dalyviams galimybę parengti misiją, viziją ir strategiją 5 metams, į kurią turėtų būti įtrauktas tvarumas ir etinis mastymas.

- Misijos teiginiai turėtų apibūdinti dabartinę įmonės paskirtį. Įmonės funkcijos, tikslinė auditorija ir pagrindiniai pasiūlymai – tai elementai, kurie dažnai minimi misijos pareiškimė.
- Vizijos teiginiai – tai žvilgsnis į įmonės ateitį arba jos bendrąją viziją.
- Tie patys misijos teiginio elementai gali būti įtraukti į vizijos teiginį, tačiau jie bus aprašyti būsimoju laiku.

Keletas pavyzdžių įkvėpimui

<https://blog.hubspot.com/marketing/inspiring-company-mission-statements>

The screenshot shows a HubSpot blog post. At the top, there is a navigation bar with links for Blogs, Newsletters, Videos, Podcasts, Resources, and HubSpot Products. The main content area features the title '27 Mission and Vision Statement Examples That Will Inspire Your Buyers' and the author 'Written by Lindsay Kofowich Cox @lkofox'. Below the title is a 'Download the Free Guide' button. To the right of the text is an image of a group of people in a meeting. Below the image, there is a short paragraph of text: 'Think about the brands you purchase from over and over. Why do you choose to buy products and/or services from them even when cheaper options exist? Well, there's a good reason for it – because of their values. The best brands combine physical, emotional, and logical elements into one exceptional customer (and employee) experience that you value as much as they do. When your brand creates a genuine connection with customers and employees, they'll stay loyal to your company, thereby increasing your overall profitability. But this type of success doesn't happen overnight.'

Patarimai, rekomendacijos tarpininkui	Dėstytojas yra užsiėmimų vedėjas ir visada suteikia erdvės diskusijoms ir komandų bei bendrų išvadų pristatymui.
Šaltiniai / bibliografija	https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/

02 dalis: Idėjos ir galimybės – vizija, etinis ir tvarus mąstymas – savarankiško mokymosi veikla

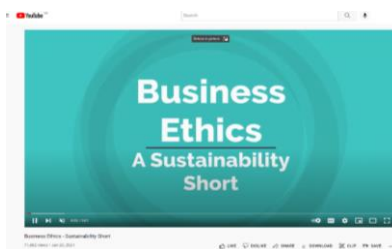
Šioje modulio dalyje rasite užduočių rinkinį "Idėjos ir galimybės – vizija ir etinis bei tvarus mąstymas", kuris padės besimokantiejiems ir (arba) naudotojams įtvirtinti savo žinias šia tema, atrasti daugiau informacijos ir praktiškai išbandyti.

01 veikla: vaizdo įrašų žiūrėjimas ir praktika

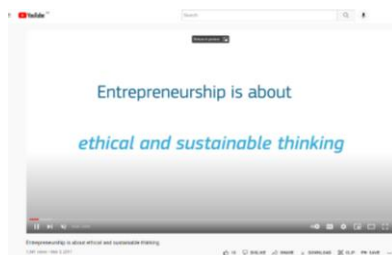
Mokymų vadovas turėtų pasidalyti šiais vaizdo įrašais ir paskatinti mokinius juos žiūrėti:

Dizaino mąstymo procesas – https://www.youtube.com/watch?v=r0VX-aU_T8

Verslo etika – tvarumas Trumpasis – <https://www.youtube.com/watch?v=Sx4laJkCVY>

Verslumas etiškas ir tvarus mąstymas – https://www.youtube.com/watch?v=Hg_tEWqB—s

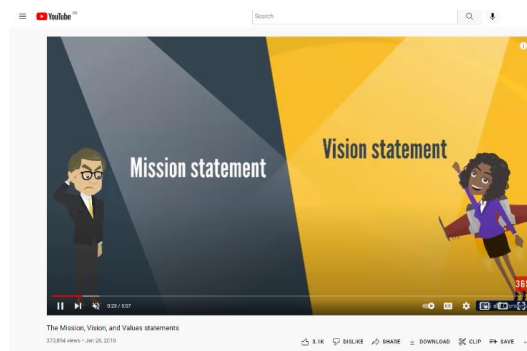
Pabandykite atlikti užduotis iš paskutinio vaizdo įrašo, kad praktiškai išmoktumėte temą.

02 veikla: Vizijos kūrimo praktika

Atlikdami šią užduotį gilinamės ir bandome individualiai praktiškai išbandyti svarbiausius verslumo kūrimo aspektus.

Paprastas misijos, vizijos ir vertybių įvadas – https://www.youtube.com/watch?v=7mWQh_7fK3U

Misija, vizija ir vertybės – <https://www.youtube.com/watch?v=8wem6FZAucw>

Peržiūrėkite vaizdo įrašus ir užsirašykite savo naujas verslumo mintis ir apmąstymus – galbūt pasidalykite savo mintimis su kolegomis.

Modulis T2: Idėjos ir galimybės – vizija, etinis ir tvarus mąstymas – informacinis lapas

Kas yra tvarumas?

Tvarumas reiškia, kad savo poreikius patenkiname nekeldami pavojaus būsimų kartų galimybėms patenkinti savo poreikius. Mums reikia ne tik gamtos išteklių, bet ir socialinių bei ekonominių išteklių. Tvarumas – tai ne tik aplinkosauga. Daugumoje tvarumo apibrėžimų taip pat galima rasti rūpesčių dėl socialinės lygybės ir ekonominio vystymosi.

Etinis mąstymas

Etika svarbi ne tik mūsų asmeniniame gyvenime, bet ir versle. Etiką galime suvokti kaip principus, kuriais vadovaudamiesi priimame geriausius sprendimus, padedančius siekti bendros visų gerovės. Etika yra tai, kas mus veda sakyti tiesą, laikytis pažadų ar padėti žmogui, kuriam reikia pagalbos. Trumpai tariant, yra trys pagrindiniai etinio mąstymo lygmenys: metaetika, kuri susijusi su tuo, kaip kuriama etika ir kaip mes priimame moralinius sprendimus; normatyvinė etika, kuri susijusi su pozicijomis, kurių galima laikytis dėl to, kas yra teisinga ir neteisinga, ir taikomoji etika, kuri susijusi su etinėmis nuostatomis.

Kas yra vizija?

Vizijoje aprašoma, ką įmonė nori pasiekti ilguoju laikotarpiu, paprastai per 5–10 metų, o kartais ir per ilgesnį laikotarpį. Jame pateikiama vizija, kaip įmonė atrodys ateityje, ir nustatoma kryptis įmonės lygmens strategijų planavimui ir vykdymui.

VISION

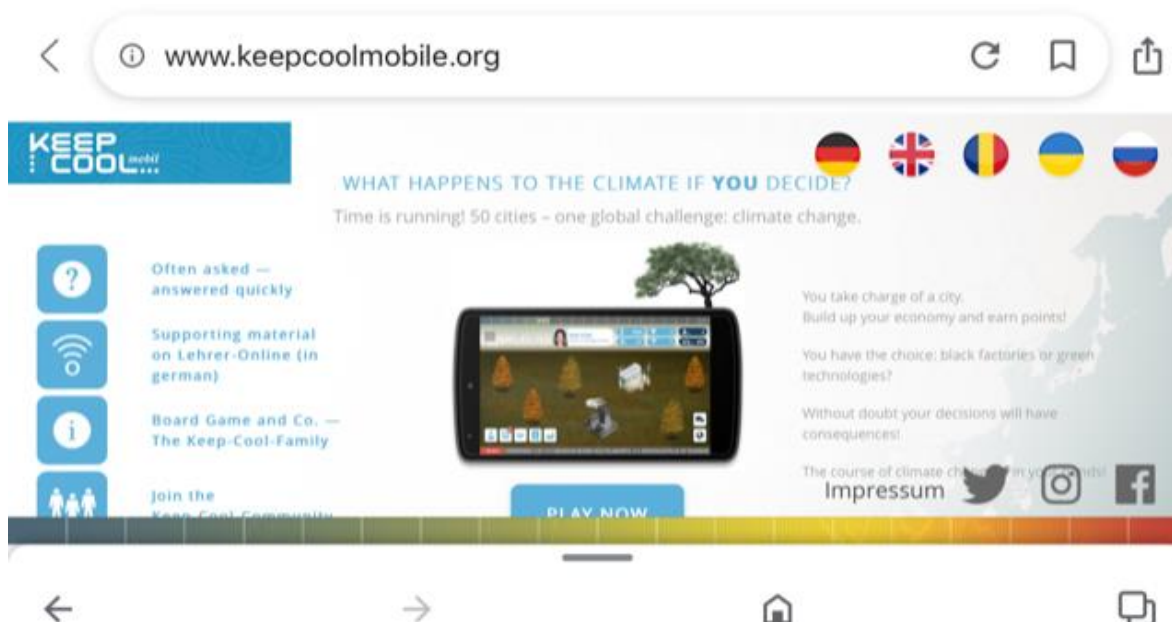
T2 modulis Besimokančiųjų dalomoji medžiaga: Idėjos ir galimybės – vizija ir etinis bei tvarus mąstymas

Pasaulinis bingo

Atsisiųsti nuotraukų ir medžiagos, skirtos SDG

Klimato žaidimas: <http://www.keepcoolmobile.org/en/>

T2 modulis SELF-REFLECTION EXERCISES: Idėjos ir galimybės – vizija, etinis ir tvarus mąstymas

Temos, apie kurias galima pamąstyti individualiai

- Kaip suprantate tvarumo, etikos, vizijos sąvokas?
- Apmąstykite savo asmeninę ateinančių 5 gyvenimo metų viziją.
- Pagalvokite apie savo asmeninio ir pasaulinio gyvenimo ryšį.

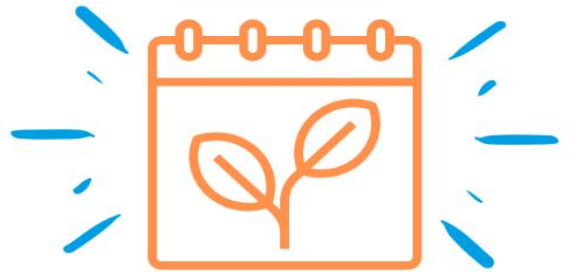

Vesti veiklos dienoraštį

- Užrašykite savo įspūdžius apie veiklą, kurioje dalyvavote, ir dalykus, kuriuos nuveikėte.
- Atkreipkite dėmesį, kokią naują informaciją atradote ir kaip jautėtės kiekvienos veiklos metu.
- Kas jums buvo sunku ir kas lengva?
- Kokias išvadas padarėte?
- Kokie jūsų tolesni žingsniai ir idėjos?

MAKING SPACE

365

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

This publication has been produced with the support of the Erasmus+ Programme of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the Making Space 365 Project consortium and can in no way be taken to reflect the views of the NA and the Commission.

2020-1-PT02-KA227-YOU-007635